

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕ - ๓๖/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลล้มละลายกลางส่งคำโต้แย้งของเจ้าหนี้จำนวน ๓๕ ราย และเจ้าหนี้รายที่ ๑๕ ในคดีล้มละลาย หมายเลขแดงที่ ๘๒๗/๒๕๕๓ ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และ มาตรา ๕๐/๕๘ และพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริง

๑. นายบุญลอง นรจิตต์ และเจ้าหนี้รวม ๓๕ ราย ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นลูกหนี้ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขแดงที่ ๘๒๗/๒๕๕๓ ของศาลล้มละลายกลาง ได้คัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน) และเห็นว่าศาลล้มละลายกลางไม่ควรให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าว และยังยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อให้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า

๑.๑ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) และ มาตรา ๕๐/๕๘ มีข้อความขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๘ เพราะเป็นการเปิดช่องให้ผู้ทำแผนเลือกปฏิบัติต่อเจ้าหนี้ตามอำเภอใจ โดยไม่สุจริต โดยไม่เป็นธรรม หรือโดยดุลยพินิจที่ไม่ชอบ โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่อาจใช้ดุลยพินิจแก้ไขได้ตามความเหมาะสมหรือตามพฤติการณ์แห่งคดี อันเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเจ้าหนี้ข้างน้อยที่มีจำนวนหนี้ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ แม้จะมีจำนวนเจ้าหนี้มากกว่าก็ตาม จึงเป็นการเลือกปฏิบัติโดยอาศัยความแตกต่างจากลักษณะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าหนี้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๕๘

๑.๒ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) กำหนดให้เจ้าหนี้ที่มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหนี้สามารถเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการได้ ซึ่งบางคดีเจ้าหนี้รายใหญ่ไม่กี่รายมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ ก็จะทำให้แผนผ่านความเห็นชอบ

ของเจ้าหน้าที่ และแผนที่ศาลเห็นชอบอาจเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่รายใหญ่เพียงไม่กี่รายนั้น ทำให้เจ้าหน้าที่รายเล็ก ๆ แม้จะมีจำนวนเจ้าหน้าที่มากกว่าหลายร้อยรายก็ต้องยอมรับการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากผู้ทำแผน และถือได้ว่าศาลล้มละลายกลางได้เห็นชอบกับการเลือกปฏิบัตินั้นโดยปริยาย อันทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการคุ้มครองจากกระบวนการพิจารณาของศาลล้มละลายกลางและศาลฎีกาอย่างเป็นทางการ และเห็นว่าควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนหนี้เกินกว่าสามในสี่ของจำนวนหนี้ทั้งหมดในการเห็นชอบด้วยกับแผน

๑.๓ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๘ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ เพราะกำหนดบังคับให้ศาลต้องเห็นชอบด้วยแผนหากเข้าหลักเกณฑ์ของมาตรา ๕๐/๕๘ แม้จะเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาแก้ไขหรือเยียวยาตามความเหมาะสมหรือตามพฤติการณ์แห่งคดีด้วยความเป็นธรรมได้

๒. นายธนู หมั่นพรมอินทร์ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รายที่ ๑๕ ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขแดงที่ ๘๒๗/๒๕๕๓ ซึ่งเป็นคดีเดียวกันกับข้างต้นได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อให้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า

๒.๑ พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มเติมหมวด ๓/๑ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลายที่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แต่ประการใด เท่ากับว่าในขณะที่ตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐสภาไม่ได้ตระหนักว่าจะลดทอนและจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้งประชาชนไม่สามารถรับรู้อย่างชัดแจ้งถึงที่มาว่าสิทธิและเสรีภาพของตนถูกจำกัดโดยมาตราใดของรัฐธรรมนูญ เมื่อพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงจัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ นอกจากนี้ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง นั้น ไม่ใช่เป็นการโต้แย้งกระบวนการออกกฎหมายศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ โดยเทียบเคียงกับคำวินิจฉัยที่ ๕ - ๑๐/๒๕๕๔

ของศาลรัฐธรรมนูญที่รับพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นที่คู่ความโต้แย้งว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะพระราชกำหนดดังกล่าวไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนด ซึ่งจำกัดสิทธิเสรีภาพบางประการ ซึ่งเท่ากับว่าศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นกรณีที่คู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของผู้ร้อง ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ คำร้องจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๒.๒ บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เนื่องจากมาตราดังกล่าวได้บัญญัติวิธีพิจารณาให้เจ้าหนี้รายเดียวหรือหลายรายที่มีจำนวนหนึ้นน้อยกว่าร้อยละห้าสิบ ที่ไม่ได้ลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการต้องยอมรับแผนโดยปริยาย ทำให้เจ้าหนี้ดังกล่าวได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงวัตถุแห่งหนี้ หรือถูกดูแลเหมือนสิ่งของ ทั้งยังเป็นการเปิดช่องให้ผู้ทำแผนเลือกปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอำเภอใจ โดยไม่สุจริต โดยไม่เป็นธรรม โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาแก้ไขเพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชนและความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร จึงเป็นกรณีที่ต้องคุ้มครองของรัฐใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

๒.๓ บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ประกอบกับมาตรา ๔๘ เนื่องจากเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเจ้าหนี้ข้างน้อยที่มีจำนวนหนึ้นน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ การที่มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) กำหนดให้เจ้าหนี้ที่มีหนึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบยอมรับแผนได้ ซึ่งบางคดีเจ้าหนี้รายใหญ่เพียงไม่กี่รายที่มีจำนวนหนึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบก็จะทำให้แผนได้รับการยอมรับจากเจ้าหนี้ได้ และอาจเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อเจ้าหนี้รายใหญ่เพียงไม่กี่ราย โดยที่เจ้าหนี้ข้างน้อยที่มีจำนวนหนึ้นต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ ซึ่งบางคดีมีจำนวนหลายร้อยรายอาจได้รับการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และเมื่อศาลเห็นชอบด้วยกับแผนถือได้ว่าศาลได้เห็นชอบกับการเลือกปฏิบัตินั้นด้วย ทำให้เจ้าหนี้ไม่ได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการพิจารณาของศาลล้มละลายกลางและศาลฎีกาอย่างเป็นธรรม

๒.๔ บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๔๘ เนื่องจากเป็น

การจำกัดสิทธิในทรัพย์สินเกินกว่าที่จำเป็นหรือกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินของ
เจ้าหนี้ เหตุผลของการตราบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการก็เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสฟื้นฟูกิจการ ซึ่ง
จะทำให้เจ้าหนี้มีโอกาสชำระหนี้อย่างเป็นธรรม แต่ปรากฏว่าวิธีพิจารณาที่เจ้าหนี้ได้รับการปฏิบัติในฐานะ
ผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงวัตถุแห่งหนี้ หรือถูกดูแลเหมือนสิ่งของ และ/หรือการเลือกปฏิบัติอย่าง
ไม่เป็นธรรมตามที่กล่าวแล้ว ไม่ใช่มาตรการที่จำเป็น ไม่ใช่มาตรการที่มีผลกระทบต่อสิทธิและ
สิทธิเสรีภาพของประชาชนน้อยที่สุด หรือเบาที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำหนักกับการให้มีการฟื้นฟู
กิจการตามหลักพอสมควรแก่เหตุ หรือหลักความได้สัดส่วนโดยมีมาตรการที่ยังปรับใช้ได้โดยไม่เกิน
ความจำเป็น เช่นมาตรการตามมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ถูกยกเลิกไปแล้ว

๒.๕ บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย
พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ เพราะเป็นการทำให้ไร้ผลซึ่ง
คำถวายสัตย์ปฏิญาณของผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางและผู้พิพากษาศาลฎีกาต่อพระมหากษัตริย์
เนื่องจากมาตรา ๕๐/๕๘ กำหนดบังคับให้ศาลต้องเห็นชอบด้วยแผน แม้ว่าหากศาลเห็นชอบ ก็จะเป็น
การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมหรือเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ร้องเกินกว่าความจำเป็น หรือกระทบ
กระเทือนถึงสาระสำคัญของสิทธิในทรัพย์สิน โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้
ดุลยพินิจพิจารณาแก้ไขได้ อันเป็นการขัดแย้งต่อมาตรา ๒๕๒ เพราะทำให้ผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลาง
และศาลฎีกาไม่สามารถปฏิบัติตามคำถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ที่ว่า “จะปฏิบัติหน้าที่ใน
พระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน
และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้ และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายทุกประการ”

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนด และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป
และให้นายวิชา มหาคุณ ผู้พิพากษาศาลฎีกา มาบรรยายเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย

ข้อวินิจฉัย

คำโต้แย้งของนายบุญลอง นรจิตต์ และเจ้าหนี้อีก ๓๕ ราย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า
พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๔๖ (๒) และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ ส่วนคำโต้แย้งของนายธน
หมื่นพรหมอินทร์ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑
ที่เพิ่มเติมหมวดที่ ๓/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑)

หรือไม่ และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๒๕๒
หรือไม่ ในเมื่อคำโต้แย้งทั้งสองเป็นกรณีเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และ
พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และใช้บังคับแก่คดีเดียวกัน จึงเห็นสมควร
รวมคำโต้แย้งทั้งสองเข้าด้วยกันเพื่อวินิจฉัย ดังนั้น ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยจึงมี
ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เพิ่มเติมหมวดที่ ๓/๑ ขัดหรือ
แย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่

๒. พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๒๕๒
หรือไม่

สำหรับประเด็นที่ ๑ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล
ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อ
การที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและ
เสรีภาพนั้นมีได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด
กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ
ในการตรากฎหมายนั้นด้วย”

และมาตรา ๓๓๕ (๑) บัญญัติว่า “มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม
มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ หรือที่ได้รับความเห็นชอบจาก
รัฐสภาแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อมีการตรากฎหมายในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่หรือมี
การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ทั้งนี้ ให้นำไปใช้
บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง กำหนดให้ในการตรากฎหมาย
เพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ นั้น จะต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่
บังคับเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งและนอกจากนั้นจะต้องระบุว่ามิบบทบัญญัติใดใน
รัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้มีความชัดเจนว่าการตรากฎหมายดังกล่าว

เป็นการตราที่รัฐธรรมนูญยินยอมให้ทำได้ นอกจากนั้น ยังเป็นการบังคับให้รัฐสภาตระหนักว่าในการตรากฎหมายดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล จึงต้องให้ความแน่นอนว่าการตรากฎหมายดังกล่าวเป็นไปตามเจตนาที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ อย่างแท้จริง แต่ในกรณีของกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้หรือที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบก่อนวันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้นั้นไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๒๕ วรรคสอง ทั้งนี้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ (๑) คือเป็นการใช้บังคับกับกฎหมายที่ตราขึ้นใหม่หรือที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลังจากที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้แล้ว

ตามคำร้อง ผู้ร้องได้อ้างว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่เพิ่มเติมหมวด ๓/๑ นั้น เป็นการตราขึ้นหลังจากที่รัฐธรรมนูญได้ประกาศใช้แล้ว และเป็นหมวดที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้คือ สิทธิเสรีภาพในทรัพย์สิน แต่ไม่ได้ระบอบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลายแต่อย่างใดจึงเห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

อย่างไรก็ตามเนื่องจากผู้ร้องได้ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวโดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งบัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ดังนั้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงเป็นกรณีที่คู่ความหรือศาลเห็นเองว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัย แต่ในกรณีของคำร้องนี้เป็นเรื่องที่ต้องได้ว่าเป็นกรณีของการตรากฎหมาย เพราะผู้ร้องได้ร้องว่า ในการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ได้ระบอบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจให้ตราได้ คำร้องนี้ถือได้ว่าผู้ร้องได้ร้องว่า เป็นการตราที่ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การร้องในกรณีของการตรากฎหมายที่ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๒ (๑) และ (๓) ที่บัญญัติให้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกทั้งสองสภา หรือนายกรัฐมนตรี มีสิทธิส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติใด มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่ง

รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการตราพระราชบัญญัติ ส่วนนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการนำร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย จึงมีสิทธิตรวจสอบความถูกต้องในการตราได้

ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า การโต้แย้งของตนไม่ใช่เป็นกรณีการโต้แย้งกระบวนการตรากฎหมาย แต่โต้แย้งว่า การไม่ได้ระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลทำให้พระราชบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญที่ผู้ร้องโต้แย้งนี้มีเหตุจากการที่ได้อ้างว่า การตราพระราชบัญญัติดังกล่าวตราขึ้นด้วยความไม่ถูกต้อง การโต้แย้งของผู้ร้องจึงเป็นกรณีของการโต้แย้งกระบวนการตรากฎหมายอยู่ดี แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ มิได้ให้สิทธิคุ้มครองการโต้แย้งกรณีของการตรากฎหมายได้ จึงวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญ ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าหมวด ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่

สำหรับในประเด็นที่ ๒ นั้น จะได้แยกพิจารณาเป็น ๓ ประเด็นย่อยดังนี้

ประเด็นแรก พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และ มาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ บัญญัติว่า “มติยอมรับแผนต้องเป็นมติพิเศษของ

(๑) ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม หรือ

(๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๔๖ ทวิ และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

ในการนับจำนวนหนี้ ให้ถือว่าเจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๔๖ ทวิ ได้มาประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนในมติยอมรับแผนนั้นด้วย”

และมาตรา ๕๐/๕๘ บัญญัติว่า “ให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่า

(๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒

(๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา ๕๐/๕๒ ตี และในกรณีที่มิติยอมรับแผนเป็นมติตามมาตรา ๕๐/๕๖ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะให้ความยินยอม และ

(๓) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย

ในกรณีที่แผนมีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒ ให้ศาลสอบถามผู้ทำแผน ถ้าศาลเห็นว่ารายการในแผนที่ขาดไปนั้นไม่ใช่สาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้ถือว่าแผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๕๒

ถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๐/๕๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติให้การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐต้องเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของประชาชน รัฐธรรมนูญไม่ได้ให้ความหมายหรือคำอธิบายว่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ว่าเป็นอย่างไร แต่ความเข้าใจทั่วไปการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ส่วนหนึ่งหมายถึงการไม่ปฏิบัติต่อบุคคลเยี่ยงทาส สัตว์ หรือวัตถุสิ่งของที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าบทบัญญัติมาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เนื่องจากการที่บทบัญญัติทั้งสองมาตราดังกล่าวของพระราชบัญญัติล้มละลาย บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่มีจำนวนหนี้ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบต้องยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการนั้น ได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงวัตถุแห่งหนี้หรือดูถูกดูแคลนเสมือนสิ่งของ และ/หรือเปิดช่องว่างให้ผู้ทำแผนเลือกปฏิบัติต่อเจ้าหนี้โดยอำเภอใจ โดยไม่สุจริต โดยไม่เป็นธรรม หรือโดยใช้ดุลยพินิจโดยไม่ชอบ โดยที่ศาลล้มละลายกลางหรือศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาแก้ไขหรือเยียวยาได้ตามความเหมาะสม เป็นกรณีที่องค์กรของรัฐใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นั้น รับฟังไม่ได้ เนื่องจากมาตราทั้งสองดังกล่าว แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มีวัตถุประสงค์ให้การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ทำได้สำเร็จ ถ้าปล่อยให้ไม่สำเร็จแล้วให้มีการล้มละลาย ผลกระทบที่มีต่อเจ้าหนี้นั้นย่อมมีสูงกว่า ส่วนการฟื้นฟูกิจการถือได้ว่าเป็นการช่วยเหลือเจ้าหนี้มากกว่าในกรณีที่มีการล้มละลาย ส่วนในกรณีที่ให้เจ้าหนี้ที่มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเป็นผู้อนุมัติแผนนั้น ก็เพื่อให้การทำแผนสำเร็จ ถ้ายินยอมให้การทำแผนต้องได้รับการอนุมัติจากเจ้าหนี้ที่มีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่ของจำนวนหนี้ทั้งหมด และจากเจ้าหนี้

เสียงข้างมาก การทำแผนไม่อาจสำเร็จเพราะต้องได้ทั้งสองอย่างคือต้องได้ทั้งจำนวนคนหรือเจ้าหน้าที่ให้ได้เสียงข้างมากและจำนวนหนี้ นอกจากนี้ที่ผู้ร้องอ้างว่าศาลไม่สามารถใช้ดุลยพินิจได้นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่าศาลยังใช้ดุลยพินิจได้ แม้ว่าในมาตรา ๕๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้บัญญัติไว้ในวรรคแรกให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ซึ่งถือเป็นหลักกว่าให้ศาลเห็นชอบเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าแผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๔๒ แต่ในวรรคท้ายของมาตรา ๕๐/๕๘ เปิดโอกาสให้ศาลไม่เห็นชอบได้เช่นกัน ศาลจึงยังใช้ดุลยพินิจได้ เป็นแต่เพียงว่าการที่ศาลจะสั่งไม่เห็นชอบด้วยต้องมีเหตุผลพิเศษจริง ๆ

ด้วยเหตุนี้บทบัญญัติมาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ จึงไม่เป็นการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่ในฐานะผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงวัตถุแห่งหนี้ หรือถูกคุกคามเหมือนสิ่งของ และศาลยังสามารถใช้ดุลยพินิจเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมในส่วนของแผนฟื้นฟูกิจการได้ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ในประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคแรก บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

และมาตรา ๔๘ วรรคแรก บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การจำกัดสิทธิเสรีภาพดังกล่าวจะทำได้ยกเว้นเป็นกรณีที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน และการจำกัดสิทธิข้างต้นจะทำได้โดยกฎหมายเท่านั้น และพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลคือเจ้าหน้าที่ แต่ถือได้ว่าเป็นความจำเป็นและไม่กระทบต่อสาระสำคัญของสิทธิ เพราะการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้มีแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เท่านั้น ซึ่งถ้าฟื้นฟูได้สำเร็จประโยชน์ก็จะตกแก่เจ้าหน้าที่และมหาชนมากกว่าที่จะปล่อยให้กิจการล้มละลาย ดังนั้น มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘

ประเด็นที่สาม พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และ มาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้บุคคลทุกคนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน เป็นการยอมรับในหลักการที่ให้ทุกคนเสมอภาคกันในกฎหมาย และการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะมีความแตกต่างกันฐานะทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด ภาษา เพศ และอื่นๆ ทำไม่ได้ ตามที่ผู้ร้องได้อ้างว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และ มาตรา ๕๐/๕๘ เป็นการเลือกปฏิบัติโดยให้เจ้าหนี้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีได้เปรียบ คือ ให้เจ้าหนี้ แม้จะมีจำนวนน้อยแต่มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเป็นผู้อนุมัติแผนฟื้นฟูกิจการจึงเป็นการเลือกปฏิบัติโดยอาศัยความแตกต่างในฐานะทางเศรษฐกิจ และศาลยุติธรรมคือศาลล้มละลายกลาง และศาลฎีกาไม่สามารถใช้ดุลยพินิจเพื่อแก้ไขเยียวยาได้ตามความเหมาะสมหรือตามพฤติการณ์แห่งคดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ เป็นเรื่องการมีมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ และในการยอมรับแผนนี้ต้องเป็นมติพิเศษ คือ ต้องเป็นมติของกลุ่มเจ้าหนี้เสียงข้างมากและมีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่ของจำนวนหนี้ทั้งหมดของที่ประชุมเจ้าหนี้ แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม ซึ่งการแบ่งกลุ่มนี้เป็นไปตามมาตรา ๕๐/๕๒ หรือไม่ก็ต้องเป็นมติของที่ประชุมของเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่มที่ไม่ใช่เจ้าหนี้ตามมาตรา ๕๐/๕๖ ทวิ ทั้งมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ แต่ถ้าเกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมศาลยุติธรรมยังสามารถใช้ดุลยพินิจไม่อนุมัติแผนได้ จึงเห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ประเด็นสุดท้าย พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และ มาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติว่า “ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาและตุลาการต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ด้วยถ้อยคำดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพระพุทธเจ้าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และความสงบสุขแก่ประชาชน และความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายทุกประการ” เป็นการบัญญัติว่าด้วยการให้สัตย์ปฏิญาณของผู้พิพากษาและตุลาการต่อพระมหากษัตริย์ ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาและตุลาการให้เป็นไปตามที่ถวายสัตย์ไว้ในวันนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องของ มาตรา ๒๕๒ และเนื่องจากได้วินิจฉัยแล้วว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ ดังนั้น มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย จึงไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๒๕๒ ส่วนประเด็นที่ว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๓/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๓๓๕ (๑) หรือไม่นั้น ไม่วินิจฉัย

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ